

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ: Ο ρόλος του κριτικού στοχασμού στη μάθηση και εκπαίδευση ενηλίκων (Π 1811)
ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Γ. Κ. Ζαρίφης

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ 2009

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΜΗΝ ΑΝΟΙΞΕΤΕ ΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΠΡΙΝ ΣΑΣ ΖΗΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΞΕΤΑΣΤΗ

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ 2009**ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ**

ΕΠΩΝΥΜΟ:	Με κεφαλαία		
ΟΝΟΜΑ:	Με κεφαλαία		
Α.Ε.Μ:		ΕΞΑΜΗΝΟ:	
ΤΜΗΜΑ:	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ – ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ		
ΒΑΘΜΟΣ:	/50	Θεσσαλονίκη 3 Ιουλίου 2009	

ΠΡΙΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕΤΕ ΒΕΒΑΙΩΘΕΙΤΕ ΠΩΣ ΕΧΕΤΕ ΔΙΠΛΑ ΣΑΣ

- Βιβλιάριο Σπουδών ή φοιτητική ταυτότητα.
- Στυλό χρώματος μπλε ή μαύρο.
- Σβύστρα ή διορθωτικό μαρκαδόρο ή διορθωτικό υγρό.
- Νερό ή καφέ ή αναψυκτικό (προαιρετικά).
- Φάρμακα ή συσκευασμένη τροφή σε περίπτωση που σας είναι εξαιρετικά απαραίτητα και μόνο για λόγους υγείας.

Το κάπνισμα, η χρήση γραπτών σημειώσεων κάθε είδους, η χρήση κινητών τηλεφωνικών συσκευών ή άλλων ηλεκτρονικών συσκευών (όπως βομβητών, i-rods, ψηφιακών σημειωματαρίων και φορητών ηχοσυστημάτων) καθώς και η χρήση οινοπνευματωδών ποτών κατά τη διάρκεια των εξετάσεων **ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΝΤΑΙ ΑΥΣΤΗΡΑ.**

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

- **ΓΙΑ ΤΑ 35 ΘΕΜΑΤΑ ΜΕ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ:** Από τις τέσσερις (4) απαντήσεις (Α, Β, Γ, Δ) που σας δίνονται, εσείς θα επιλέξετε μόνο τη μία (1) την οποία θεωρείτε κατά τη γνώμη σας σωστή. Μουντζουρώστε με ή ένα μόνο κουτάκι από τα τέσσερα (Α ή Β ή Γ ή Δ).
- **ΓΙΑ ΤΑ 15 ΘΕΜΑΤΑ ΜΕ ΑΠΑΝΤΗΣΗ 'ΣΩΣΤΟ-ΛΑΘΟΣ':** Από τις δύο (2) πιθανές απαντήσεις (Σωστό, Λάθος) που σας δίνονται, σας θα επιλέξετε μόνο τη μία (1) την οποία θεωρείτε κατά τη γνώμη σας σωστή. Μουντζουρώστε με ή ένα μόνο κουτάκι από τα δύο (Σωστό ή Λάθος).

Από τη στιγμή έναρξης των εξετάσεων, έχετε στη διάθεσή σας 3 (τρεις) ώρες για να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.

Καλή επιτυχία!

ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΕΝΗΝΤΑ (50) ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ

1 Κατά τον Mezirow ο αξιολογικός στοχασμός (judgmental reflectivity) αφορά στη:

Α	Β	Γ	Δ
Συσχέτιση ανάμεσα σε αυτό που είμαστε (το εμπειρικό μας σύστημα) και στη νέα εμπειρία (το νοηματοδοτούμενο).	Συνειδητοποίηση των αξιολογικών προτάσεων που αποδίδουμε στις πεποιθήσεις, αντιλήψεις, ιδέες και συνήθειές μας, καθώς και στην οριοθέτηση της ποιότητας του περιεχομένου τους.	Στον τρόπο αποτίμησης και απόδοσης νοήματος στην εμπειρία.	Στη μη στοχαστική μάθηση.
☐	☐	☐	☐

2 Βασική έννοια στο έργο του Freire είναι αυτή της «κριτικής συνειδητοποίησης» (conscientizaçã). Επιχειρώντας έναν ορισμό θα μπορούσαμε να πούμε ότι η κριτική συνειδητοποίηση αφορά σε:

Α	Β	Γ	Δ
Μη παγιωμένες αντιλήψεις, παροδικά συναισθήματα, ιδέες αλλά και προσδοκίες, που έχουν συνήθως μια σχέση αιτίας-αποτελέσματος με το γεγονός ή την εμπειρία στα οποία αποδίδουμε νόημα ή ανήκουν στην ίδια κατηγορία με αυτά ή αποτελούν διαδοχικά γεγονότα.	Διαδικασίες οι οποίες αποδυναμώνουν το άτομο και το κάνουν να αισθάνεται ότι καταπιέζεται.	Τρόπους απο-κωδικοποίησης της γνώσης την οποία θεωρούμε δεδομένη.	Μια διαλεκτική στιγμή στο χρόνο, κατά την οποία η συνείδηση, συγκεντρωμένη πάνω στην πρόκληση που παρουσιάζει η κωδικοποιημένη κατάσταση - μέσα στην οποία το άτομο βρίσκεται- ανασυντάσσει τις δυνάμεις του στοχασμού της και κατανοεί καλύτερα την κατάστασή της.
☐	☐	☐	☐

3 Συνήθως η παραγωγή μιας συν-αλληλουχίας (sequence) ιδεών κατά τον Dewey, σχετίζεται με την:

Α	Β	Γ	Δ
Ικανότητα μας να μπορούμε να συνειδητοποιήσουμε μία συγκεκριμένη αντίληψη, άποψη, νόημα, ιδέα ή συμπεριφορά ή ακόμη και συνήθειες που συνοδεύουν τον τρόπο παρατήρησης, σκέψης ή δράσης μας.	Εκλογίκευση ενός προβλήματος ή μίας απαιτητικής ή περίπλοκης κατάστασης, και την επιλογή της καταλληλότερη λύσης στο πρόβλημα μέσω της αξιολόγησης μίας υπόθεσης εργασίας.	Αξιοποίηση του παραδοσιακού μοντέλου διδασκαλίας όπως αυτό εφαρμόζεται στο σχολείο, σε προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων.	Σημαντική μνήμη, η οποία αφορά στην εσωτερικευμένη, γενικευμένη γνώση η οποία υπερβαίνει τις συγκεκριμένες προσωπικές εμπειρίες.
☐	☐	☐	☐

4 Για τον Jack Mezirow (1981) η έννοια της χειραφετητικής δράσης είναι συνώνυμη του «μετασχηματισμού της προοπτικής» μας ή της αντίληψής μας για τον κόσμο που μας περιβάλλει.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

5 Στη μελέτη της διαδικασίας της μάθησης μέσω του στοχασμού, άσκησε μεγάλη επίδραση η θεωρία του Jean Piaget για τη νοητική ανάπτυξη. Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, σημαντικό ρόλο στη διαδικασία μάθησης παίζουν τα γνωστικά σχήματα, τα οποία είναι:

Α	Β	Γ	Δ
Συναισθήματα τα οποία επιδρούν στον τρόπο απόδοσης νοήματος στις εμπειρίες μας.	Το σύνολο των εμπειριών μας.	Νοητικές δομές οι οποίες οργανώνουν τις εμπειρίες όπως οι ίδιοι άνθρωποι τις αντιλαμβάνονται και τις κατηγοριοποιούν σε ομάδες, σύμφωνα με τα κοινά τους χαρακτηριστικά.	Το σύνολο των γνωστικών μας δεξιοτήτων τις οποίες θέτουμε σε εφαρμογή ανάλογα με την κατάσταση στην οποία εμπλεκόμαστε.
☐	☐	☐	☐

6 Σύμφωνα με τον Mezirow οι νοηματικές δομές (meaning perspectives) αφορούν:

A
Στην αποστασιοποίηση από τις δοσμένες απαντήσεις στα προβλήματα και από τις προ-αποφασισμένες ερμηνείες των εμπειριών μας.

B
Σε μη παγιωμένες αντιλήψεις, παροδικά συναισθήματα, ιδέες αλλά και προσδοκίες, που έχουν συνήθως μια σχέση αιτίας-αποτελέσματος με το γεγονός ή την εμπειρία στα οποία αποδίδουμε νόημα.

Γ
Στον τρόπο με τον οποίο σκεπτόμαστε και δρούμε βάσει του εμπειρικού μας συστήματος, δηλαδή του συνόλου των εσωτερικευμένων εμπειριών που έχουμε αποδεχτεί ως καθοριστικές για την ερμηνεία του κόσμου που μας περιβάλλει.

Δ
Στο αποτέλεσμα της ανταπόκρισης του ατόμου σε εμπειρίες ή σε γεγονότα που δεν τα έχει σκεφτεί διεξοδικά, είτε γιατί δεν είναι σε θέση γιατί κάποιος άλλος του τα επιβάλλει, είτε γιατί δεν το θεωρεί απαραίτητο.

7 Σύμφωνα με τη προσέγγιση του Jean Piaget στη μάθηση, η προσαρμογή είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη (ποσοτική αλλαγή) και η αφομοίωση είναι απαραίτητη για την εξέλιξη (ποιοτική αλλαγή). Και οι δύο αυτές διαδικασίες μαζί εξηγούν τη νοητική προσαρμογή και την εξέλιξη των νοητικών δομών ή των γνωστικών σχημάτων.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

8 Ο Paulo Freire δίνει την εικόνα του καταπιεζόμενου μέσα από την περιγραφή της σχέσης του με τον καταπιεστή. Βασικό στοιχείο ανάμεσά τους είναι:

A
«Η απόδειξη».

B
«Η αποταμίευση».

Γ
«Η εντολή».

Δ
«Η αποκωδικοποίηση».

9 Η «ενδυνάμωση» (empowerment) αφορά στην ανάπτυξη εκείνων των δεξιοτήτων ή πνευματικών αντιλήψεων (capacities) οι οποίες θα μας βοηθήσουν να δράσουμε επιτυχώς εντός του συστήματος και των δομών εξουσίας από τις οποίες αυτό αποτελείται. Ως εκ τούτου θα λέγαμε ότι η ενδυνάμωση ορίζεται ως η διαδικασία:

A
Μέσω της οποίας ελέγχουμε το κατά πόσο οι πράξεις μας να είναι σε αρμονία με τις αξίες μας και εξετάζουμε τα αποτελέσματά τους σε σχέση με τους στόχους που είχαν τεθεί εξ αρχής ή εάν η συμπεριφορά μας είναι αντικειμενική (αποδεκτή) και κατά πόσο οι ερμηνείες των αποτελεσμάτων στα οποία αυτή η συμπεριφορά μας οδήγησε είναι πειστικές.

B
Απόδοσης νοήματος η οποία όμως εμπεριέχει τις προκαταλήψεις μας, τις διαστρεβλώσεις της αλήθειας και τον συντηρητισμό που μας επιβάλλει το κυρίαρχο σύστημα αξιών.

Γ
Νοηματοδότησης μιας υπάρχουσας κατάστασης μέσω της ανάπτυξης εκείνων των δυνατοτήτων της ανθρώπινης αντίληψης, οι οποίες θα βοηθήσουν στην εις βάθος κατανόηση της εξουσίας (η οποία παρουσιάζει την υπάρχουσα κατάσταση ως αληθινή ή ως δεδομένη).

Δ
Κατά την οποία οι προσωπικές μας εμπειρίες αποθηκεύονται στην επεισοδιακή μνήμη και χρησιμεύουν για τη κατασκευή γενικευμένης γνώσης στη σημαντική μνήμη.

10 Το μοντέλο εμπειρικής μάθησης του David Kolb, αποτελείται τεχνικά από εξελικτικές φάσεις ή κύκλους ανάπτυξης σε ομόκεντρη διάταξη, οι οποίοι δεν είναι ανεξάρτητοι ο ένας από τον άλλο. Ο τρίτος (από έξω προς το κέντρο) κύκλος αφορά:

A
Στη συλλογή εξωτερικών πληροφοριών που παίζουν καθοριστικό ρόλο στη λήψη αποφάσεων.

B
Στη δημιουργική διαδικασία η οποία περιλαμβάνει την ενσωμάτωση ιδεών ή προβλημάτων στην ήδη υπάρχουσα εμπειρία και την σταδιακή εκκόλαψή τους.

Γ
Στη διαδικασία επίλυσης προβλημάτων.

Δ
Στη διαδικασία επιστημονικής έρευνας η οποία έχει ως στόχο την εύρεση απαντήσεων σε προβλήματα.

11 Ο κριτικός στοχασμός συνδέεται με την ανάπτυξη της ικανότητας να αξιολογούμε τους εξωτερικούς και εσωτερικούς ισχυρισμούς έτσι ώστε να καθορίζουμε τι πρέπει να κάνουμε, ή ποιόν ισχυρισμό θα πρέπει να δεχτούμε, στη βάση επαρκών αιτιών για αυτή την απόφαση και όχι στη βάση εξωτερικών δυνάμεων, ηθών ή εθίμων.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

12 Κατά τους Kolb & Fry (1975) στην εμπειρική μάθηση οι προσωπικές μας εμπειρίες:

A	B	Γ	Δ
Αποθηκεύονται στη σημασιολογική μνήμη και χρησιμεύουν για τη κατασκευή γενικευμένης γνώσης στην επεισοδιακή μνήμη.	Ενεργοποιούνται κατά βούληση και ανάλογα με την προδιάθεση του ατόμου απέναντι στη μάθηση.	Αφορούν στον τρόπο αποτίμησης μιας κατάστασης την οποία καλούμαστε να νοηματοδοτήσουμε στοχαζόμενοι κριτικά.	Αποθηκεύονται στην επεισοδιακή μνήμη και χρησιμεύουν για τη κατασκευή γενικευμένης γνώσης στη σημασιολογική μνήμη.
☐	☐	☐	☐

13 Η αντίληψη της «καταπιεστικής ανοχής» (repressive tolerance) υποστηρίζει ότι:

A	B	Γ	Δ
Το καταπιεζόμενο άτομο είναι σε θέση να αποδεχθεί τη συμπεριφορά του καταπιεστή του.	Μία εμπειρία μπορεί να νοηματοδοτηθεί μόνο μέσα από διαδικασίες που ενισχύουν την εμπλοκή του ατόμου σε κριτικο-στοχαστικές πρακτικές.	Μια εξωγενής ιδέα, αντίληψη ή συμπεριφορά μπορεί να περάσει ως οικεία, με τέτοιο όμως τρόπο ώστε να υπηρετεί μόνο τις κοινωνικές κανονικότητες και να παρουσιάζει τις άλλες σαν κάτι παράξενο.	Το σύνολο των νοηματικών σχημάτων βάσει των οποίων νοηματοδοτούμε τις εμπειρίες μας, αναθεωρείται σε τέτοιο βαθμό ώστε να προσδιορίζουμε εκ νέου το εμπειρικό μας σύστημα.
☐	☐	☐	☐

14 Ο κριτικός στοχασμός είναι ταυτόσημος με την αμφισβήτηση της εγκυρότητας του τρόπου με τον οποίο αποκτήθηκε η προηγούμενη γνώση, σε σχέση με ένα ζήτημα ή ένα πρόβλημα.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

15 Κατά τον Freire η «αποκωδικοποίηση» αφορά σε εκείνη τη διαδικασία κριτικής ανάλυσης, αποδόμησης και αναδόμησης εννοιών, συμβόλων και επιμέρους εμπειρικών στοιχείων, τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο ερμηνείας και κατανόησης πραγματικών γεγονότων μέσα σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Ειδικότερα σε αυτή τη διαδικασία τα άτομα έρχονται να:

A	B	Γ	Δ
Αντιμετωπίσουν την πραγματικότητα μέσα από τις καθημερινές εμπειρίες τις οποίες δεν σκέπτονται όμως σε βάθος, αλλά τις αντιμετωπίζουν εντελώς επιφανειακά.	Αξιολογήσουν την αξιοπιστία των πληροφοριών που λαμβάνει και αποφασίζει τι να σκεφτεί ή τι να πράξει, μέσω ορθολογικών όμως συλλογισμών οι οποίοι γίνονται με βάση όλα τα δυνατά στοιχεία που μπορεί να έχει στη διάθεσή του.	Αναγνωρίσουν τη γνωστική τους κατάσταση και τις λειτουργίες βάσει των οποίων ρυθμίζονται οι γνωστικές τους συνήθειες και στρατηγικές.	Αναθεωρήσουν τα κωδικοποιημένα θεματικά σύνολα, με στόχο να κατανοήσουν τα επιμέρους συστατικά τους στοιχεία και να τα επανασυνθέσουν σε ένα νέο πλαίσιο το οποίο βρίσκεται πιο κοντά στη δική τους εμπειρία, μέσα στο οποίο μπορούν πιο άμεσα και με πιο αποδοτικό πλέον τρόπο να νοηματοδοτούν.
☐	☐	☐	☐

16 Σύμφωνα με τον Dirkx (2001), αν και η μετασηματιστική μάθηση δίνει ιδιαίτερη έμφαση σε διαδικασίες (επικοινωνιακές κατά βάση και λιγότερο χειραφετητικές) που ενισχύονται μέσω της νοηματοδότησης και του κριτικού στοχασμού, φαίνεται πως ο ρόλος των συναισθημάτων στη διαδικασία αυτή αν και προβλέπεται, δεν αναλύεται όσο διεσδυτικά θα περίμενε κάποιος. Αυτό ενδεχομένως συμβαίνει διότι:

A	B	Γ	Δ
Η εκπαίδευση ενηλίκων και ο τρόπος με τον οποίο αυτή μεθοδεύεται δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στη γνωστική διάσταση της μάθησης, απαξιώνοντας την παρουσία και το ρόλο των «εικονικών σχημάτων».	Η συσχέτιση ανάμεσα σε αυτό που είμαστε (το εμπειρικό μας σύστημα) και στη νέα εμπειρία (το νοηματοδοτούμενο) δεν είναι επαρκής.	Η αποστασιοποίηση από τις δοσμένες απαντήσεις στα προβλήματα και από τις προ-αποφασισμένες ερμηνείες των εμπειριών μας, καθώς και η ανίχνευση των δικών μας ενδιαφερόντων και προθέσεων δεν ενδυναμώνεται από τον εκπαιδευτή.	Η συσχέτιση ανάμεσα σε αυτό που είμαστε (το εμπειρικό μας σύστημα) και στη νέα εμπειρία (το νοηματοδοτούμενο) είναι ανεπαρκής.
☐	☐	☐	☐

17 Η αναστοχαστική ερμηνεία της πραγματικότητας είναι η διαδικασία:

A
Απόδοσης νοήματος η οποία εμπεριέχει τις προκαταλήψεις μας, τις διαστρεβλώσεις της αλήθειας και τον συντηρητισμό που μας επιβάλλει το κυρίαρχο σύστημα αξιών.

B
Κατανόησης του νοήματος αυτών που μας λένε οι άλλοι και αφορά σε αξίες, ιδανικά και αισθήματα, για ζητήματα όπως ελευθερία, δικαιοσύνη, αγάπη, εργασία, αυτονομία, δέσμευση, δημοκρατία.

Γ
Απόδοσης νοήματος η οποία στοχεύει στη «διόρθωση» των διαστρεβλώσεων τόσο στον τρόπο που σκεφτόμαστε, όσο και στη συμπεριφορά μας.

Δ
Στοχαστικής σκέψης (ή ανασκόπησης όπως θα λέγαμε πιο απλά) δεν περιλαμβάνει μία αλληλουχία ιδεών (sequence of ideas) γραμμικού τύπου (A|B|Γ).

18 Η «τραπεζική» αντίληψη της εκπαίδευσης σύμφωνα με τον Freire, είναι η μεταφορική προσέγγιση εκείνης της διαδικασίας κατά την οποία η δράση των εκπαιδευομένων αφορά στην κριτική προσέγγιση και καταχώρηση (αποταμίευση), των όσων μεταφέρει (καταθέτει) στο εκπαιδευτικό περιβάλλον ο εκπαιδευτής τους.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

19 Αποτυπώνοντας τη θεώρησή του για το ρόλο του κριτικού στοχασμού στον μετασχηματισμό, ο Mezirow θεωρεί ότι ο μετασχηματισμός συνδέεται με:

A
Την κριτική συνειδητοποίηση εννοιών, ψυχολογικών αντιλήψεων και πεποιθήσεων, σκέψεων, ιδεών καθώς και συνηθειών.

B
Την ανάγκη απόδοσης νοήματος στις εμπειρίες μας.

Γ
Την πρακτική δράση.

Δ
Την ανάληψη κοινωνικο-πολιτικής δράσης με στόχο την αλλαγή.

20 Ο Brookfield (1995) αποδέχεται τον όρο 'ηγεμονία' (hegemony), που πρώτος χρησιμοποίησε ο Gramsci, για να περιγράψει εκείνη τη διαδικασία κατά την οποία:

A
Ο καταπιεστής αντιλαμβάνεται την καταπιεστική του συμπεριφορά και προσπαθεί να την αλλάξει.

B
Οι καταπιεζόμενοι ενδυναμώνονται και αναλαμβάνουν δράση για αλλαγή.

Γ
Κάποιες ιδέες, δομές και πράξεις θεωρούνται από την πλειονότητα των ανθρώπων ως φυσιολογικές, προκαθορισμένες και ότι λειτουργούν για το καλό τους, ενώ στην πραγματικότητα, οικοδομούνται και μεταδίδονται από μια ισχυρή μειονότητα που θέλει να διαφυλάξει τα συμφέροντά της.

Δ
Το σύνολο των νοηματικών σχημάτων βάσει των οποίων νοηματοδοτούμε τις εμπειρίες μας αναθεωρείται σε τέτοιο βαθμό ώστε να προσδιορίζουμε εκ νέου το εμπειρικό μας σύστημα.

21 Για τον Mezirow ο μετασχηματισμός αφορά σε εκείνη τη χειραφετητική διαδικασία κατά την οποία το άτομο αποκτά, τόσο κριτική συναίσθηση του τρόπου αλλά και των αιτιών οργάνωσης των ψυχο-πολιτισμικών αντιλήψεων οι οποίες επηρεάζουν το πως βλέπει τον εαυτό του και τις σχέσεις του με τους άλλους, όσο και τη δυνατότητα αναδιοργάνωσης αυτής της δομημένης κατασκευής η οποία θα επιτρέψει μία περισσότερο ολοκληρωμένη θεώρηση της εμπειρίας του.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

22 Για τον Freire η «κατάσταση της ανελευθερίας» ενισχύεται και από τον τρόπο μεταβίβασης της γνώσης, ο οποίος εδραιώνει την εικόνα των εκπαιδευομένων ως παθητικών αποδεκτών της. Η αντίληψη αυτή που αντανακλά το καταπιεστικό σχολείο και κατά συνέπεια την καταπιεστική κοινωνία, ενδυναμώνεται και νομιμοποιείται μεταξύ άλλων και από το εξής στοιχείο:

A
Ο εκπαιδευτής διευκολύνει τη μάθηση στους εκπαιδευόμενους

B
Οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν ενεργά στην οργάνωση του εκπαιδευτικού προγράμματος

Γ
Ο εκπαιδευτής συγχέει την αυθεντία της γνώσης με τη δική του επαγγελματική αυθεντία, που την αντιπαραθέτει στην ελευθερία των εκπαιδευομένων

Δ
Εκπαιδευτής και εκπαιδευόμενοι θέτουν από κοινού τους στόχους του εκπαιδευτικού προγράμματος

23 Ο στοχασμός ως νοητική διαδικασία βασίζεται στην Αριστοτελική έννοια της:			
A «Τέχνης» η οποία αφορά στην ικανότητα κατασκευής της πραγματικότητας μέσω του λόγου. ☐	B «Φρόνησης» η οποία αφορά στην ικανότητα επεξεργασίας των χαρακτηριστικών στοιχείων μιας κατάστασης. ☐	Γ «Πράξης» η οποία αφορά στην ικανότητα κατασκευής της πραγματικότητας μέσω του λόγου. ☐	Δ «Αρετής» η οποία αφορά στην ικανότητα επεξεργασίας των χαρακτηριστικών στοιχείων μιας κατάστασης. ☐
24 Ένα από τα βασικά σημεία της προσέγγισης του Paulo Freire είναι και το ότι:			
A Η κατασκευή της πραγματικότητας δεν εμπεριέχεται στη γλώσσα. ☐	B Η κατασκευή της πραγματικότητας είναι αποτέλεσμα επαρκούς νοηματοδότησης της εμπειρίας μας. ☐	Γ Η κατασκευή της πραγματικότητας εμπεριέχεται στη γλώσσα. ☐	Δ Η κατασκευή της πραγματικότητας είναι αποτέλεσμα ανεπαρκούς νοηματοδότησης της εμπειρίας μας. ☐
25 Για τον Dewey (1933) ο στοχασμός ως έννοια αφορά στην ανακάλυψη (ή καλύτερα αποκάλυψη) και αποδοχή εκείνων των ιδεών και αξιών οι οποίες μας αντιπροσωπεύουν, και οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με τις ιδέες και τις αξίες της κυρίαρχης ιδεολογίας.			
ΣΩΣΤΟ ☐		ΛΑΘΟΣ ☐	
26 Κατά τον Mezirow (1991) ο στοχασμός διαχωρίζεται σε τρεις τύπους:			
A Τον στοχασμό στο περιεχόμενο, τον στοχασμό στη διαδικασία, και τον στοχασμό στον αρχικό συλλογισμό. ☐	B Την σκέψη με στοχασμό, τη σκέψη χωρίς στοχασμό και τον ex-post facto στοχασμό. ☐	Γ Την κριτική σκέψη, τη νοηματοδότηση και την ενδυνάμωση. ☐	Δ Τον στοχασμό με μετασχηματισμό, τον στοχασμό χωρίς μετασχηματισμό και στον στοχασμό για τη χειραφετητική δράση. ☐
27 Η νοηματοδότηση ερμηνεύεται ως εκείνη η διαδικασία κατά την οποία:			
A Απομνημονεύουμε ένα γεγονός ή μια εμπειρία. ☐	B Κατανοούμε μία εμπειρία, της δίνουμε μια ερμηνεία, βγάζουμε κάποιο νόημα από αυτή. ☐	Γ Συνειδητοποιούμε τις αξιολογικές προτάσεις που αποδίδουμε στις πεπειθήσεις, αντιλήψεις, ιδέες και συνήθειές μας, καθώς και στην οριοθέτηση της ποιότητας του περιεχομένου τους. ☐	Δ Εφαρμόζουμε την αποκτημένη γνώση σε μία συγκεκριμένη περίπτωση. ☐
28 Ένας τρόπος για να βελτιώσουμε την κριτικο-στοχαστική σκέψη των εκπαιδευόμενων μας είναι να αμφισβητήσουμε τους «μύθους» πάνω στους οποίους βασίζεται η τρέχουσα εκπαιδευτική πρακτική μας. Απορρίπτοντας τους «μύθους» αυτούς είναι πιθανό να δημιουργήσουμε σκέψεις αναφορικά με το ότι η αλήθεια είναι ρευστή και εξαρτάται από το πλαίσιο μέσα στο οποίο δρούμε, και ότι ο εκπαιδευόμενος πρέπει να αναπτύξει μεγαλύτερο έλεγχο και ανεξαρτησία πάνω στον τρόπο μάθησής του.			
ΣΩΣΤΟ ☐		ΛΑΘΟΣ ☐	
29 Κατά τον Jarvis (1987 & 1995) η μη στοχαστική μάθηση (ή μάθηση χωρίς στοχασμό) είναι:			
A Το αποτέλεσμα της ανταπόκρισης του ατόμου σε εμπειρίες ή σε γεγονότα που δεν τα έχει σκεφτεί διεξοδικά, είτε γιατί δεν είναι σε θέση γιατί κάποιος άλλος του τα επιβάλλει, είτε γιατί δεν το θεωρεί απαραίτητο. ☐	B Το αποτέλεσμα της ελλιπούς ανταπόκρισης του ατόμου σε μία μαθησιακή κατάσταση ή σε ένα γεγονός ή σε μια εμπειρία. ☐	Γ Μία νοητική διαδικασία που οδηγεί σε μια συνειδητή επιλογή μέσω της οποίας το άτομο μπορεί να οδηγηθεί στην απόκτηση πρακτικά χρήσιμης για το ίδιο γνώσης. ☐	Δ Η κριτική αποτίμηση των κανόνων που οριοθετούν την ιστορία και τη βιογραφία, τους ρόλους μας και τις κοινωνικές μας προσδοκίες. ☐

30 Για τον Freire η αφύπνιση της συνείδησης είναι αποτέλεσμα της συνειδητοποίησης της καταπίεσης μας. Αυτό που απαιτείται, αρχικά, προκειμένου να αφυπνίσουμε τη συνείδησή μας, είναι η αμφισβήτηση του κοινωνικοπολιτικού κατεστημένου. Η ουσιαστική ανατροπή έρχεται στη συνέχεια και συνδέεται με:

A	B	Γ	Δ
Την αποδοχή της εντολής από τον καταπιεστή.	Την αποστασιοποίηση από τις δοσμένες απαντήσεις στα προβλήματα και από τις προ-αποφασισμένες ερμηνείες των εμπειριών μας, καθώς και την ανίχνευση των δικών μας ενδιαφερόντων και προθέσεων.	Την άμεση συσχέτιση ανάμεσα σε αυτό που είμαστε (το εμπειρικό μας σύστημα) και στη νέα εμπειρία (το νοηματοδοτούμενο).	Την αποτίμηση των πεποιθήσεων και των αντιλήψεων μας, των σχετικών με το περιεχόμενο ενός προβλήματος και τη διαδικασία επίλυσής του.
☐	☐	☐	☐

31 Υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα στοχασμού για τον Mezirow. Έτσι ο 'διαφοροποιητικός στοχασμός' ή διαφοροποιητική στοχαστική λειτουργία (discriminant reflectivity), αφορά στη διαδικασία εκείνη μέσω της οποίας:

A	B	Γ	Δ
Συνειδητοποιούμε το πώς αισθανόμαστε για τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε, σκεπτόμαστε ή δρούμε, ή για τις συνήθειές μας να πράττουμε τουοιουτρόπως.	Αποδίδουμε διαφορετικό νόημα σε μία εμπειρία μας, από αυτό το οποίο της είχαμε αποδώσει στο παρελθόν.	Συνειδητοποιούμε τις αξιολογικές προτάσεις που αποδίδουμε στις πεποιθήσεις, αντιλήψεις, ιδέες και συνήθειές μας, καθώς και στην οριοθέτηση της ποιότητας του περιεχομένου τους (καλές ή κακές, όμορφες ή άσχημες, θετικές ή αρνητικές).	Αποτιμάμε την αποτελεσματικότητα των πεποιθήσεων, αντιλήψεων, πράξεων και συνηθειών, εντοπίζουμε αιτιακές σχέσεις και αναγνωρίζουμε διαφορετικά πλαίσια μέσα στα οποία μπορούμε να οριοθετήσουμε μια εμπειρία.
☐	☐	☐	☐

32 Το γενικό συμπέρασμα που μπορούμε να βγάλουμε από την προσέγγιση του Mezirow στον κριτικό στοχασμό ως συστατικό στοιχείο του μετασχηματισμού της προοπτικής μας, είναι ότι η ικανότητα μας να μπορούμε να συνειδητοποιούμε μία συγκεκριμένη αντίληψη, άποψη, νόημα, ιδέα ή συμπεριφορά, ή ακόμη και οι συνήθειες που συνοδεύουν τον τρόπο παρατήρησης, σκέψης ή δράσης μας, δεν αποτελούν από μόνα τους μια πράξη στοχασμού.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

33 Σύμφωνα με τον J. Habermas, με τον όρο «επικοινωνιακή δράση» αναφερόμαστε:

A	B	Γ	Δ
Στη συντονισμένη δράση μεταξύ ομιλητών με στόχο την επίτευξη ατομικών ή ομαδικών στόχων, στη βάση της αλληλοκατανόησης και της αντίληψης ότι ο στόχος που τίθεται από κοινού αξίζει τον κόπο να επιτευχθεί.	Στον έλεγχο του κατά πόσο οι πράξεις μας να είναι σε αρμονία με τις αξίες μας και εξετάζουμε τα αποτελέσματά τους σε σχέση με τους στόχους που είχαν τεθεί αρχής ή εάν η συμπεριφορά μας είναι αντικειμενική (αποδεκτή) και κατά όσο οι ερμηνείες των αποτελεσμάτων στα οποία αυτή η συμπεριφορά μας οδήγησε είναι πειστικές	Στη διαδικασία κατά την οποία κάποιες ιδέες, δομές και πράξεις θεωρούνται από την πλειοψηφία των ανθρώπων ως φυσιολογικές, προκαθορισμένες, και ότι λειτουργούν για το καλό τους, ενώ, στην πραγματικότητα, οι οικοδομούνται και μεταδίδονται από μία ισχυρή μειονότητα που θέλει να διαφυλάξει τα συμφέροντά της.	Στην ετοιμότητα του ατόμου να σκέπτεται, στηριζόμενο σε λογικά επιχειρήματα (ορθολογικοποίηση ενός προβλήματος ή μιας κατάστασης), η προθυμία του να αμφισβητήσει τις ιδέες των άλλων αλλά και τις δικές του κα η επιθυμία του να ανακαλύψει την αλήθεια ανεξαρτήτως κόπου.
☐	☐	☐	☐

34 Ένα από τα βασικά σημεία της προσέγγισης του Paulo Freire σε σχέση με το ρόλο του εκπαιδευτή στο πλαίσιο της διδακτικής πρακτικής, είναι:

A	B	Γ	Δ
Η δυνατότητα διάγνωσης του κατά πόσο η κατεύθυνση που δίνεται μέσω της χρήσης εμπειριών στη μάθηση, διασφαλίζει τη συνεχή ανάπτυξη.	Η συμμετοχική παρατήρηση του εκπαιδευτή ώστε να μπορέσει να συντονιστεί με τη γλώσσα και το περιβάλλον των συμμετεχόντων.	Ο καθορισμός του πιο αποδοτικού τρόπου παρουσίασης του αντικειμένου μάθησης.	Η παροχή βοήθειας στους συμμετέχοντες για ανάπτυξη και εφαρμογή διαδικασιών αυτο-αξιολόγησης.
☐	☐	☐	☐

- 35 Όταν σκεπτόμαστε κριτικά συνειδητοποιούμε τις υποθέσεις με βάση τις οποίες εμείς και άλλοι σκεπτόμαστε και λειτουργούμε. Μέσω της κριτικής σκέψης μπορούμε να βρίσκουμε εύκολα λύσεις σε προβλήματα ενώ ταυτόχρονα παύουμε να σκεπτόμαστε και να λειτουργούμε με απόλυτο τρόπο και γινόμαστε περισσότερο «ανοιχτοί» σε εναλλακτικούς τρόπους σκέψης και σε διαφορετικές προσεγγίσεις του κόσμου που μας περιβάλλει.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

- 36 Κατά τον Mezirow, τα νοηματικά σχήματα (meaning schemes) συνδέονται με:

A
Μη παγιωμένες αντιλήψεις, παροδικά συναισθήματα, ιδέες αλλά και προσδοκίες, που έχουν συνήθως μια σχέση αιτίας-αποτελέσματος με το γεγονός ή την εμπειρία στα οποία αποδίδουμε νόημα ή ανήκουν στην ίδια κατηγορία με αυτά ή αποτελούν διαδοχικά γεγονότα.

B
Το μετασχηματισμό της στοχαστικής σκέψης.

Γ
Την ανεπαρκή νοηματοδότηση.

Δ
Τη μη-μάθηση.

- 37 Σύμφωνα με τον Freire η «απανθρώπιση» ως κατάσταση, δεν είναι η μοίρα του ανθρώπου, ούτε η φυσική του τάση, περιέρχεται όμως σ' αυτή την κατάσταση εξαιτίας:

A
Της αποδοχής της εντολής από τον καταπιεζόμενο.

B
Του τρόπου με τον οποίο σκεπτόμαστε και δρούμε βάσει του εμπειρικού μας συστήματος, δηλαδή του συνόλου των εσωτερικευμένων εμπειριών που έχουμε αποδεχτεί ως καθοριστικές για την ερμηνεία του κόσμου που μας περιβάλλει.

Γ
Της εσωτερικής σύγκρουσης που προκύπτει από τη μη επαρκή νοηματοδότηση της εμπειρίας του.

Δ
Της αδικίας που υπάρχει και η οποία εκφράζεται μέσα από τη βία των καταπιεστών που «απανθρωπίζουν» τους καταπιεσμένους.

- 38 Κατά τον Freire ένα απλός ορισμός της έννοιας της «κριτικής συνειδητοποίησης» είναι ότι αυτή έχει σχέση με:

A
Το να μαθαίνει κανείς και να αντιλαμβάνεται τις κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές αντιφάσεις και να αντιμάχεται τα καταπιεστικά στοιχεία της πραγματικότητας που τον περιβάλλει.

B
Το να ανακαλυφθούν οι αιτίες που προκαλούν την καταπίεση.

Γ
Το να κατορθώσει ο καταπιεζόμενος στην προσπάθειά του να ανακτήσει την ανθρωπιά του, να γίνει με τη σειρά του καταπιεστής του καταπιεστή του.

Δ
Το να επιλύσει τα προβλήματά και να συντελέσει στην εξέλιξη των ατόμων προκειμένου να γίνουν όσο το δυνατό καλύτερα άτομα.

- 39 Σύμφωνα με τον Dirkx (2001) τα «εικονικά σχήματα» ελέγχονται εξ ολοκλήρου από το «εγώ» και αφορούν αποκλειστικά σε συνειδητές διαδικασίες ενώ δεν εμφανίζονται αυθόρμητα κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

40 Η λειτουργική διαδικασία της μάθησης εν γένει για τον Dewey, στηρίζεται σε δύο κριτήρια. Το ένα από αυτά τα κριτήρια είναι και το εξής:

Α	Β	Γ	Δ
Η μάθηση επιδρά εκπαιδευτικά όταν δεν αντιμετωπίζεται ως αντίδραση σε εξωτερικούς περιβαλλοντικούς παράγοντες.	Η μάθηση επιδρά εκπαιδευτικά όταν τα θεωρούμενα υποκειμενικά στοιχεία τα οποία προκύπτουν από την ανάλυση κάποιας παρελθοντικής εμπειρίας, δεν δημιουργούν νοηματικές συναρτήσεις με το κοινωνικό παρόν.	Η μάθηση επιδρά εκπαιδευτικά όταν ακόμη και τα θεωρούμενα υποκειμενικά στοιχεία τα οποία προκύπτουν από την ανάλυση κάποιας παρελθοντικής εμπειρίας, δημιουργούν νοηματικές συναρτήσεις με το κοινωνικό παρόν.	Η μάθηση επιδρά εκπαιδευτικά όταν αντιμετωπίζεται ως περιστασιακή ή μεμονωμένη.
☐	☐	☐	☐

41 Η μετασχηματιστική μάθηση εμπεριέχει κατά τον Mezirow μια ειδική στοχαστική λειτουργία η οποία αφορά:

Α	Β	Γ	Δ
Στην εξατομίκευση της μάθησης.	Στην κριτική σκέψη.	Στην αναθεώρηση των προϋποθέσεων πάνω στις οποίες βασίζονται οι απόψεις μας, και στην απόφαση για ανάληψη δράσης που προκύπτει από αυτήν την αναθεώρηση.	Στη συσχέτιση ανάμεσα σε αυτό που είμαστε (το εμπειρικό μας σύστημα) και στη νέα εμπειρία (το νοηματοδοτούμενο).
☐	☐	☐	☐

42 Το βασικό σημείο του μοντέλου εμπειρικής μάθησης του Dewey, είναι η 'ανάδραση' (επαντροφοδότηση) της εμπειρίας μέσω του επαναπροσδιορισμού των στόχων μάθησης.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

43 Η δημιουργική σκέψη αναφέρεται κυρίως:

Α	Β	Γ	Δ
Στην επίλυση προβλημάτων βάσει ορθολογικοποιημένων εμπειριών τις οποίες νοηματοδοτούμε επαρκώς.	Στην εύρεση της σωστής λύσης σε ένα πρόβλημα που μας απασχολεί.	Στην παραγωγή πρωτότυπων ιδεών, μια παραγωγή που γίνεται κυρίως με τη φαντασία και τη διαίσθηση κατά την οποία δεν αναζητείται η μια ή η «πιο σωστή λύση» ενός προβλήματος αλλά πολλές εναλλακτικές.	Στη σκέψη με κριτικό στοχασμό.
☐	☐	☐	☐

44 Οι Merriam & Heuer (1996) ερμηνεύουν τη νοηματοδότηση ως μία διαδικασία η οποία ευνοεί τόσο τη μάθηση – μέσω της επαρκούς απόδοσης νοήματος σε μια εμπειρία– όσο και την ανάπτυξη. Συγκεκριμένα υποστηρίζουν ότι η ανάπτυξη και η αλλαγή ευνοούνται όταν:

Α	Β	Γ	Δ
Η συσχέτιση ανάμεσα σε αυτό που είμαστε (το εμπειρικό μας σύστημα) και στη νέα εμπειρία (το νοηματοδοτούμενο), είναι επαρκής.	Η συσχέτιση ανάμεσα σε αυτό που είμαστε (το εμπειρικό μας σύστημα) και στη νέα εμπειρία (το νοηματοδοτούμενο), είναι ανεπαρκής.	Η συσχέτιση ανάμεσα σε αυτό που είμαστε (το εμπειρικό μας σύστημα) και στη νέα εμπειρία (το νοηματοδοτούμενο), είναι μη στοχαστική.	Η συσχέτιση ανάμεσα σε αυτό που είμαστε (το εμπειρικό μας σύστημα) και στη νέα εμπειρία (το νοηματοδοτούμενο), είναι ουδέτερη.
☐	☐	☐	☐

45 Η «κωδικοποίηση» κατά τον Freire αφορά σε μια 'υπαρξιακή κατάσταση' που τη βιώνουν καθημερινά οι καταπιεζόμενοι, αλλά που δεν τη γνωρίζουν σ' όλο της το βάθος. Αυτό σημαίνει ότι:

Α	Β	Γ	Δ
Νιώθουν κάποια δυσαρέσκεια, αλλά δεν αντιλαμβάνονται επακριβώς τις ρίζες αυτής της δυσαρέσκειας.	Ο κάθε άνθρωπος δεν αντλεί μέσα από την ευρύτερη ομάδα στην οποία ανήκει ένα πλήθος γνώσεων.	Δεν χωρίζουν τις εμπειρίες τους σε απλούστερα μέρη και προχωρούν από το απλό στο πιο σύνθετο.	Η αντίληψη στην εξάρτηση από το χώρο κυριαρχείται από την ολική οργάνωση του ενώ μέρη του χώρου αντιμετωπίζονται ως συγχωνευμένα.
☐	☐	☐	☐

46 Η μετασχηματιστική μάθηση προκύπτει από τον τρόπο με τον οποίο κάποιος ερμηνεύει την εμπειρία του μόνο με ορθολογικά κριτήρια, δηλαδή βλέπει, κρίνει και αποφασίζει.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

47 Ο αναδρομικός ή οπισθενεργός (ex post facto) στοχασμός αφορά στην:

A
Αποτίμηση των πεποιθήσεων και των αντιλήψεων των σχετικών με το περιεχόμενο ενός προβλήματος και τη διαδικασία επίλυσής του, καθώς και στον επαναπροσδιορισμό των υποθέσεων βάσει των οποίων ετέθη το πρόβλημα εξ αρχής.

B
Αποτίμηση των πεποιθήσεων και των αντιλήψεων των σχετικών με το περιεχόμενο ενός προβλήματος και τη διαδικασία επίλυσής του.

Γ
Στον επαναπροσδιορισμό των υποθέσεων βάσει των οποίων ετέθη το πρόβλημα εξ αρχής.

Δ
Αποτίμηση των πεποιθήσεων και των αντιλήψεων των σχετικών με το περιεχόμενο ενός προβλήματος.

48 Ο Mezirow (1981) θεωρεί ότι ο μετασχηματισμός της προοπτικής (perspective transformation) είναι συνήθως το αποτέλεσμα αναστοχασμού:

A
Πάνω σε ένα νοηματικό σχήμα.

B
Πάνω στην εντολή του καταπιεστή μας.

Γ
Πάνω σε μη παγιωμένες αντιλήψεις, παροδικά συναισθήματα, ιδέες αλλά και προσδοκίες, που έχουν συνήθως μια σχέση αιτίας-αποτελέσματος με το γεγονός ή την εμπειρία στα οποία αποδίδουμε νόημα.

Δ
Πάνω σε ένα αποπροσανατολιστικό δίλημμα ή πρόβλημα το οποίο ενεργοποιείται είτε λόγω μιας μεγάλης κρίσης είτε λόγω κάποιας μετάβασης από μια κατάσταση σε μια άλλη.

49 Η νοηματοδότηση ως λειτουργικό κομμάτι της διαδικασίας κριτικού στοχασμού, εστιάζει στην κατανόηση και στον μετασχηματισμό και όχι στον έλεγχο της σχέσης αιτίας-αποτελέσματος.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

50 Οι διαστρεβλώσεις (distortions) μπορεί να αφορούν στη φύση και στη χρήση της γνώσης (epistemic distortions), στις αντιλήψεις που θεωρούμε ως δεδομένες διότι μας τις έχει επιβάλει το κοινωνικο-πολιτιστικό μας περιβάλλον (socio-cultural distortions), και σε εκείνες τις κανονικότητες οι οποίες μας γεννούν άγχος και εμποδίζουν την ανάληψη δράσης (psychic distortions).

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

ΤΕΛΟΣ